

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— "Gimtas kraštas" nr. 42 išspausdino Leono Lėto - Vytauto Adamkevičiaus, gyvenančio Amerikoje, kelis eilėraščius iš jo naujosios lyrikos knygos "Trakas" ir Vyt. Kazakevičiaus trumpą recenziją. L. Lėto nauji eilėraščiai padvelkia nuoširdumu, gamtos jausmu, nenudėvėtomis metaforomis. Tai visai naujas Leonas Lėtas, visai nepašaus į ankstesnius dadaistinius svaičiojimus. Matyt, L. Lėto poezija priimtina ir pavergtos Lietuvos literatūros kritikams.

— Rugsėjo pabaigoje Kompozitorių namuose naujų muzikos kūrinių perklausoje buvo pademonstruoti keli nauji muzi-

Savaitės įvykiai

Kipro turkai išsirinko savo atskirą konstitucinį parlamentą, neseniai paskelbtos nepriklausomos valstybės konstitucijai ir prezidento bei parlamento rinkimų įstatymam priimti.

Sovietų Pravda paskelbė, kad derybos dėl vidutinės tolimosios branduolinių raketų sumažinimo Europoj galės būti atnaujintos tik tada, kada JAV pašalins iš Europos ten išdėstomas raketas.

Švedijoje vil buvo atrasta elektroninės technologijos šešios siuntos pakeliui į Sov. S-gą. Buvo areštuotas siuntom rūpinęsis P. Afrikos piliētis Richard Mueller.

Europos bendrosios rinkos konferencija išsiskirstė nepaskelbusi jokio pranešimo apie savo pasitarimus.

Lenkijos vyriausybė, tikėdamasi riaušių dėl maisto produktų kainų pakėlimo, sudarė specialų viešosios tvarkos komitetą, kuriam vadovaus vidaus reik. min. gen. Czeslaw Kiszczak.

Taivane vykusius dalinius parlamento rinkimus laimėjo kraštą valdanti Kuomintang partija ir išrinko iš 71 atstovo net 62.

Palestinis išlaisv. organizacijos pirmininkas Yasir Arafat su savo šalininkais bus J.T. globoj laivais išgabentas į Tunisą.

Venecueloj vykusius prezidento rinkimus laimėjo opozicinės demokratinės akcijos partijos kandidatas Jaime Lusinchi.

Nikaragvos jontos koordinatorius Ortega Savedra pareiškė, kad 2000 kubiečių jau išvyko iš krašto, bet kariniai patarėjai pasiliksią tol, kol iš Centrinės Amerikos bus atitraukta svetimokariuomenės.

Sov. Sgoj šiuo metu studijuoja 15,000 jaunų afganų, užimšančių valstybės tarnautojų postus, ir kasmet 5,000 afganų vaikų yra siunčiami į Sov. Sgos stovyklas.

Sov. S-gos gen. štabo viršininkas maršalas Nikolai V. Ogarkov pagrasino, kad, JAV pastangos išsikovoti karinį pirmavimą, gali privesti ir prie derybų dėl strateginių ginklų sumažinimo nutraukimo.

kos kūriniai: V. Pultanavičiaus "Trys viduramžių baladės" — kūrinyms balsui ir fortepionui, J. Baltramiejūnaitės "Divertimentas kameriniam ansambliui", O. Narbutaitės "Interludium" — fleitai, violončelei ir vargonams, V. Jurgučio "Romaninė poema" — smuikui ir vargonams.

— Žymusis lietuvių rašytojas Juozas Grušas, nors jau peržengęs 80 metų amžiaus sukaktį, tebėra dar kūrybingas. 1983 metų "Pergalės" Nr. 7-8 išspausdino naują savo dramą — legendą "Virgailė". Siužetas paimtas iš švedų okupacijos Lietuvoje 16 amžiuje. Okupantų įvestą diktatūrą ir terorą vykdo jų viršininkas De Lagardija. Savo patikėtiniui yra pasiskyręs vietinį didiką Smaką — visagalį saugumo viršininką. Smako talkininkai persekioja ir kiša į kalėjimus patrijotus, žudo juos. Patalkūnas Valerijonas Dugalvis važinėja šešiais žirgais, stotisi

BAŽNYTINĖS MUZIKOS ERUDITAS

Daugumas mūsų intelektualų, sulaukę pensininko amžiaus, kraustosi į šiltesnio klimato vietas ir ten leidžia laiką be naudos. Bet esama ir tokių, kurie savo pašaukime, savo sirty, nežitūrint amžiaus, nepaisant nuovargio, dirba tuo pačiu tempu. Žinoma, tokių idealistų mažai turime.

New Yorko apylinkėse lietuvių turi tokį pasišventusį, didelio kalibro bažnytinės muzikos eruditą kun. Lado Budrecko asmenį. Tik gaila, kad ne visi jį įvertina bei supranta. Nors jis dabar laikinai gyvena Providence mieste, R.I., tačiau dažnai atvyksta į savo "tėviškę", Apreiškimo parapiją Brooklyne. Aplanko savo draugus, bičiulius ir atlieka savo muzikinius uždavinius, kurių jis visada turi apšėičiai.

Kun. L. Budreckas mūsų bažnytiniame giedojime atlieka labai svarbų vaidmenį. Kunigų Vienybės seimo įgaliotas, jau eilę metų jis rūpinasi bažnytinės muzikos reikalais. Vargonininkai bei muzikai, veikiantieji prie lietuviškų parapijų, yra praktiškai patyrę jo darbo rezultatus. Jis juos aprūpina liturginės muzikos literatūra, kurią įveda į kūrybos ir kitų autorių giesmės. Tam tikslui įsigijo modernią gaidom rašyti mašinėlę, pats paruošia "master copies" ir, tokiu būdu išspausdinęs gaidas, jas išsiunčia muzikam bei vargonininkam naudotis.

Jo giesmės ir mišios paprastai taikomos masiniam vienbalsiam giedojimui. Prie labiau išvystytų jo kūrinių tenka priskirti: Pasveikinimas — Ad multos annos, lygiem balsam, Christus vincit, mišiam ir vyrų choram su vargonų palyda, ir Šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, giesmė, vyrų chorui su vargonų akompanimentu. Pastaroji giesmė ateinančiais metais būtinai turėtų skambėti tikinčiųjų lietuvių pasauly. Ji yra efektin-

prabangius rūmus, terorizuoja žmones. Tačiau netekusi kantrybės liaudis sukyla, išvaduoja politinius kalinius, suima saugumiečius. Prieštaringas personažas yra centrinė veikėja Virgailė. Ji yra patrijoto Bartkaus žmona ir veikia kartu su juo, bet ji pataikauja ir švedams, net prisipažįsta esanti švedų mergaitė. Žmonės ją vadina kekše. Ji išvaduoja patrijotus, bet išvaduoja ir Smaką. De Lagardija įsako Smakui ją nužudyti. Bet prie jai sudeginti sukurto laužo Smakas pats nusižudo. Virgailė deklamuoja patrijotinius žodžius. Skaitytojai ir žiūrovai (jei ši drama pavergtos Lietuvos teatruose bus statoma) lengvai galės suprasti istorinės diktatūros panašumą su dabartine komunizmo diktatūra. Tuo drama darosi aktuali ir net visuotinė.

— Pavergtos Lietuvos spaudoje paminėta rašytojo Kazio Binkio (1893 - 1942) 90-ties metų gimimo sukaktis. Svarbiausios iškilmės buvo rašytojo gimtinėje — Gudelių kaime, Papilio valsčiuje. Buvusios Binkių sodybos vietoje, prie paminklinio ak-

mens padėta gėlių, padėkla muota poeto eilėraščių, pasakytą kalbą. Iškilmėse dalyvavo K. Binkio dukterė ir sūnus ir gausybūrys bičiulių. Ta proga "Literatūroje ir mene" Nr. 47 literatūros kritikas Vytautas Kubilius paskelbė ilgą ir šiltą straipsnį apie K. Binkio asmenį ir jo kūrybą.

— Lapkričio viduryje Vilniaus meno darbuotojų rūmuose buvo surengta Chicagoje gyvenančio dailininko V. Petravičiaus antroji meno kūrinių paroda (pirmoji buvo 1969). Į parodą buvo nugabenta apie 40 naujausių dailininko grafikos kūrinių. Skulptorius V. Vildžiūnas parodos atidarymo metu parodė skaidrių iš dailininko gyvenimo ir jo kūrybos.

Pr. N.

ma kun. L. Budrecką darbštų ir pareigingą eiliniuose darbuose, jam pavedė gana stambių atsakingą pareigą — paruošti naujam mišiolui visų metų liturginius giedojimus. Čia jis savo uždavinį atliko tobulai, rafinuotai.

Muzikiniuose reikaluose jis yra labai pedantiškas. Pro jį nepraspruks nė mažiausia klaidelė, visi dinamikos bei ekspresijos ženklai turi būti savo vietoj, sužymint frazavimą ir visą gaidų paruošą spaudai atliekant preciziškai.

Dabartiniu metu jis baigia rašyti kun. T. Brazio biografiją, kurios susidarys apie 150 puslapių. Dar jo darbų plane eilės laukia studija apie povatikaninę bažnytinę muziką. Taip pat jis yra užsibrėžęs mišiole išspausdintiems giedojimams prirašyti vargonų palydą. Šiem stambiam užmojam realizuoti reikės apie poros metų darbo.

Kompozitorių Ladą Budrecką tokias svarbias studijas bei specifinius straipsnius bažnytinės muzikos klausimais rašyti įgalino Pontifikalinis Šv. Muzikos Institutas, kuriame jis yra įsigijęs iš choralo magistro laipsnį "Cum Laude", o iš kompozicijos — licenciatą. Todėl jo raštų autentiškumu netenka abejoti. Jie yra labai naudingi, ypač ateinančiom kartom, semiantis žinias apie mūsų praeitės muzikų elitą.

Baigiant šį rašinėlį, paminėtina, kad jis lapkričio 11 šventė savo 55 metų kunigystės sukaktį. Tad ta proga mūsų bažnytinės muzikos atstovui linkim dar daug kūrybingų, laimingų metų.

J. St.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

kadangi jokio draudžiamo ženklo niekur nebuvo matyti.

Griebė už atlapų

Vyrų rinkosi vis daugiau, o "rašytojas" rašė vis toliau... Pagaliau pora kresnesnių vyrų, lydimi jau nemažo vyrų būrio, priėjo prie nepažįstamojo,

griežtai pareikalavo paaiškinti, ką visa ta rašliava reiškia, ir paprašė parodyti dokumentus.

Nepažįstamasis padavė raudoną knygutę, iš kurios, vienam vyrų garsiai perskaičius, sužinota, kad tai esąs saugumo darbuotojas — Grinevičius, Griškevičius, Grikevičius ar kaip ten panašiai.

Tada juodu nelauktai stvėrė "darbuotojui" už atlapų, net striukės siūlės subraškėjo (nežiūrint, kad saugumiečio būta aukšto ir stambaus vyro), išplėšė iš rankų užrašų knygutę su užrašytais automašinių numeriais ir nusitėpė jį prie netoliese buvusių autoinspekcijos pareigūnų.

Vyrams paklausus, ar galima Rotušės aikštėje statyti automašinas, autoinspektoriai užtikrintai atsakė, jog tikrai leidžiama joms čia stovėti.

— Tai kodėl šitas tipas tvirtina, kad veikia jūsų nurodymų? — Mes jokių nurodymų nedavėme, — nustebto milicininkai.

Kilo, žinoma, triukšmas, pasipiktinimas, kad saugumui vėl parūpo diskriminuoti tikinčiuosius ir trukdyti jiems dalyvauti Velykų šventėse.

Inspekcija išsigando

Inspekcijos darbuotojai, pamatę, kad gali kilti incidentas, greitai įsisodino "aktyvistą" į savo automobilį ir išvežė iš gerokai įkaitintos atmosferos.

Taip gėdingai baigėsi dar vienas mėginimas "konstitutiškai" leisti tikintiesiems atlikti savo religines pareigas.

Daug giedrios nuotaikos, džiaugsmo ir laimės Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga mieliesiems savo pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

Dr. Juozas Dičpinigaitis

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų! linkiu visiems savo draugams bei pažįstamiems

PULCHERIJA TURULIENĖ

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MARYTĖ SHALINS -ŠALINSKIENĖ

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y. Tel. 296-2244

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

LITAS Investing Corp., Inc. Tel. (212) 441-6799

LITAS Travel Service Tel. (212) 846-1650

MOTERŲ VIENYBĖS

valdyba ir narės sveikina rėmėjus ir draugus šv. Kalėdų proga ir linki visiems sėkmingų Naujų Metų.

Merry Christmas and a Happy New Year

MAPLE HILL CHAPELS

Funeral Home

380 Maple Avenue Hartford 6, Conn. Tel. (203) 246-1377

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Juozas Andriušis ir šeima

Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477) 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Sveikinu klientus ir bičiulius šv. Kalėdose! Daug laimės Naujuose Metuose!

SPARTA, J. L. GIEDRAITIS, SAV.

Rašomos mašinėlės, TV, kompiuteriai 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

Šv. Kalėdų švenčių ir Naujų 1981 Metų išvakarėse sveikiname visus DARBININKO skaitytojus, linkėdami sveikatos ir sėkmės visose gyvenimo srityse, be to linkime tautiečiam vienybės, nes vienybėje — galybė.

Adv. Charles P. Kal ir teisininkas Pranas Šulas

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

sveikina su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais savo mielus narius, sportininkus ir jų tėvelius, kvietirdienio bingo darbuotojus ir sportą remiančius draugus.

361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, savininkai

1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. Tel. 821-6440.

EGLĖ VAINIENĖ,

Real Estate pardavėja, dirba su R.T. Real Estate Agency, Inc., Bay Head, N.J., tel. 297-9700. Šv. Kalėdų proga sveikina visus savo klientus ir kitus lietuvius. Visiems linki laimingų Naujų Metų.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms visoki medauninkai, žlīdzikai ir maltos aguonos; Vestuvėms ir pokyliams tortai

43-04 JUNCTION BLVD. CORONA, QUEENS, N.Y. 11368 Telef. 779-5156

JAV LB Vidurio vakarų apygardos apylinkių pirmininkų ir Liet. Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas įvyko lapkričio 13 Jaunimo Centre Chicagoje. Nuotraukoje matyti dalis suvažiavimo dalyvių. Sėdi iš k. M. Jakaitis, K. Laukaitis, J. Urbonas, Katiliskytė, B. Jasaitienė, dr. T. Remeikis, D. Valentinaite, M. Remienė ir dr. A. Razma. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuoziuara •
Pavarde pakeisti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomone • Uz skelbimu turini
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Švenčių belaukiant

Gražiosios Kalėdų šventės artėja šuoliais. Kokios gražios miesto gatvės, kokie gražūs namai — visa tik šviečia, tik blizga. Visur skamba graži kalėdinė muzika. Mieste vyksta specialūs koncertai. Atrodo, kad niekur nėra nelaimingų žmonių, nėra benamių, badaujančių. Nėra karų, neramumų. Visur klesti taika ir sugyvenimas.

Ir pro tuos džiaugsmingus kalėdinius žiburius negalime užmiršti realybės. Kalėdos yra meilės šventė, dovanų šventė.

Kai susirinkime savo šeimose, savo artimųjų rateliuose, prisiminkime ir tuos, kurie gyvenimo yra nuskriausti, kurie tą vakarą gal neturės pastogės ir bus alkani. Stenkimės padėti jiems, paremti juos kad ir maža aukska. Tegu tos meilės ir draugystės dalelė tenka ir jiems.

Yra ir mūsų tarpe suvargusių lietuvių, kurie neturi kur prisiglausti, kur pabūvoti kūčių vakare. Pasikvieskime į savo namus. Juk dauguma gyvena jau turtingai ir prabangiai. Nieko neapsunkins tokio svečio pakvietimas, priešingai, dar padidins džiaugsmą, nes juk visada didėja džiaugsmas, kai kitam gera padarai.

Belaukdami švenčių, skubame ir perkame dovanas. Čia toks jau kraštas, kad dovanom išleidišamos didžiulės sumos. Perkami ir brangūs, reikalingi daiktai, perkami ir tikrai menkos vertės daikteliai.

Gera dovanomis apsikeisti, nes dovanos visada primena žmogiškąją šilumą, draugystę ir meilę. Pirkdami dovanas, žiūrėkime, kad jos būtų naudingos, reikalingos žmogui.

Norime priminti lietuviškus reikmenis. Dovanokime jauniui visa tai, kas lietuviška. Dovanokime lietuviškas knygas,

kurias tikrai yra laikraščio administracijose. Lietuviška knyga visada turės datą ir įrašus, primins šį metų Kalėdas. Drauge ji bus lietuviška. Mūsų jauniems ypač ir trūksta tų lietuviškų knygų. Kaklaraiščių jie gaus ir iš amerikiečių draugų, bet iš jų negaus lietuviškų knygų.

Vienas kitas skambina į redakciją ir klausia, kokių būdu draugui užsakyti lietuvišką laikraštį kaip švenčių dovaną. Tai tikrai graži, brangi ir prasminga dovaną. Užsakykite laikraščius besimokančiam jaunimui, kuris gyvena kur nors šalia namų. Laikraštis supažindins su lietuvišku gyvenimu, pripratus prie lietuviškos spaudos. Teko pastebėti, kad mokiniai, kuriems baigiant lituanistinę mokyklą, buvo užsakyti lietuviškas laikraštis, tie prie jo priprato ir dabar skaito.

Pasiųskime sveikinimus į Lietuvą. Ten Kalėdų šventės nešvenčiamos. Tegu jaučia iš mūsų laiškų ir jie didžiąją lietuvišką šilumą ir meilę.

Kalėdos duoda progos apsi-tvarkyti savo namuose ir juos labiau išpuošti. Puošdami savo eglutes, panaudokime lietuvišką ornamentiką, į puošimo darbą įtraukime jaunimą. Jiem bus jau šventė pats eglutės puošimas, dovanų sunėsimas.

Prieš šventes ilgi vakarai, kai dega žiburiai, kai skamba kalėdinė muzika, suraškime ir lietuviškos muzikos ir poezijos. Dabar yra labai daug priemonių ją perduoti — iš kasečių, telefonų. Išmokykime ir jaunuosius senoviškų giesmių, eilių, dainų, papročių, kurie rišasi su Kalėdomis.

Daug kur mėgsta tokiais vakarais paskaityti kalėdinę lite-

Lapkričio KARYS

Į pirmuosius du puslapius sudėta kelios dainos, parašytos Lietuvoje, partizaninių kovų metu. Dainų autorius — Partizanas Strazdelis. Paaiškinta, kad dainas į Vakarus atgabeno buvęs partizanas Prūsų Vilkas, o jų autorius Partizanas Strazdelis 1952 m. žuvo miškuose prie Sakalinės kaimo, Žemaitijoje. Dainos primityvios, prastai rimuotos, dažnai šlubuojančiu ritmu, bet nuoširdžios. Nesun-

ratūrą. Mes irgi paskaitykime su jaunimu ką nors lietuviškai, kas primintų Lietuvą, tremtinių, kalinius. Visa tai įprasmins švenčių laikotarpį ir mus pačius praturtins, labiau pakels nuo kasdienybės.

Kalėdų varpeliai skamba visiems, visiems šviečia Kalėdų žiburiai. Tai meilės ir džiaugsmo šventė. Tai ir mes pasistenkime kitiems parodyti kuo daugiau meilės, šilumos, kad šventės būtų prasmingesnės.

Švenčių proga aplankykime ir savas lietuviškas bažnyčias. Įsijunkime į jų džiaugsmą ir savo auka paremkime visa, kas lietuviška!

Tegu kalėdinė meilė visus nukaidrina!

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

ku įsivaizduoti, kad jos rašyto sugrūbusiais pirštais, bunkery.

Labai įdomus B.B. straipsnis "Is 1863-64 metų sukilimo kovų Lietuvoje". Nurodęs naudotas šaltinius, straipsnio paruošėjas primena, kad čia bus tik keletas "nuotrupų" iš 1963 m. pirmosios pusės, karinių veiksmų. Pateikiama gausybė faktų, rodančių, kaip stropiai sukilimui ruošiasi. Minima ir keletas susidūrimų su rusais, kautynių. Gaila, kautynių aprašymai perdėm sausi, be kraujo ir kančios. Tai ne priekaištas šio straipsnio autoriui, o tiems, kurių šaltiniai jis naudojo. Seks tęsinys kitam numerv.

Labai gražiai pagerbiamas senesniai miręs kun. prof. Stasys Yla, keturiuose žurnalo puslapiuose parodant jo pastatytos Mindaugo pilaitės (Putname, CT) bei jos detalių puikias nuotraukas (darytas kun. Valdemaro Cukuro) ir pačiam velionii apie pilaitės statybą bei kas ką joje reiškia pasakojant. Per penkias minutes apie šią pilaitę skaitytojas gali viską, kas svarbiausia, sužinoti.

Washingtono dr. Ramūnas Kondratas yra Smithsonian Instituto medicinos istorijos skyriaus direktorius, o jo žmona Skirmantė dirba respublikonų partijos centrinėje komitete ir yra "policy" skyriaus vedėja. Ramūnas taip pat yra JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narys. Tos tarybos narių suvažiavimas buvo lapkričio 17-18 Washingtono. Nuotr. Jono Urbano

Ir šiame numery keletas kariškių rašo atsiminimus: Marius Tytuvėnis — "Lietuvos karininko kelias" (ketvirtas tęsinys, bus daugiau); A.B. — "Vietinės Rinktinės karo mokykla" (tęsinys ir pabaiga); "Is Lietuvos kariuomenės savanorio Antano Ramanauko prisiminimų". Visi jie savaip įdomūs. Šios apžvalgėlės autoriui įdomiausi apie V.r. karo m-lą, nes teko tenai (Marijampolė) dar be uniformos keletą dienų pamaršuoti, padainuoti ir laiku sveiką kailį išnešti. Beje, A. Ramanauko prisiminimai nieko bendro neturi su kariuomene ar karių gyvenimu, bet įdomiai pasakojama apie gyvenimą apskritai, pereito šimtmečio gale bei šio pradžioje.

Trečią kartą tęsiamas ir dar neužbaigiamas kruopščiai parašytas referatas "Baltijos valstybės kariniu požiūriu." Šį kartą smulkiai aprašomos Latvijos karinės jėgos.

Į Sibirą 1940-41 m. išvežtųjų Lietuvos karių sąrašas, pradėtas spausdinti prieš tris numerius, čia sustabdomas ties 606 numeriu ir Vytauto Stanionio pavarde. Bus tęsiamas (veikiausiai užbaigiamas) sekančiam numery.

Nemažą KARIO puslapių skaičių turintis, S. Kaunelienės redaguojamas TREMTIES TRIMITAS šį kartą įsidėjęs šiuos didesnius rašinius: Elenos Juciūtės knygos apie Sibiro tremtinius "Ilgaros naujamiestis" emocišką aptarimą (rašinio autorė nepaminėta); Onutės Šostakaitės "Lietuva" (redakcijos paaiškinama, kad tai 15 metų mišrios šeimos atžala, rašinį paruošusi savo mokyklai ir iš mokytojos gavusi pagyrimą); Algirdo Budrecko "Dainų šventė — tautinis triumfas". Apstu šaulių ir ramovėnų veiklos aprašymų, vienas kitas nekrologas. Mane labai sudomino iš 1937 m. KARIO Nr. 32 perspausdintas rašinėlis "Napoleono arkliai". Skaitydami eilutėse ir tarp eilučių randi ir karvedžius, kurie ant tų herojiškų arklių jodinėdavo.

Lapkričio LAIŠKAI LIETUVIAMS

Jei LL puslapiuose kada kas pasigenda religinių minčių rašinių, tai šį kartą negalės priekaištauti. Iš 36 p. tik paskutiniai 8 nuo religijos atsiję, bet kadangi dauguma J. Pr. "Trumpiai iš visur" gabaliukų paskutiniame puslapy irgi religinių temų, tai

tik septyni puslapiai "nereligingi".

Pradedama Marijos Stankus-Saulaitės rašiniu "Mirtis ir amžinybė". Per lapkričio darganas autorė bando praskiverbti į amžinybės paslaptį ir jos (amžinybės) neišvengiamumu save bei skaitytoją paguosti. Cituoju rašinio pabaigą: "Mirusiuosius mums gali priminti ne tik vėjai, vystanti gamta, lietus. Išėjusius mums primena saulė ir kiekvienas per mūsų rankas perėjęs jos trupinys, kiekvienas mus pačius liečiąs spindulys. Tai dabar ir yra mums amžinybė."

Andriaus Valevičiaus, SJ, "Adventas" į skaitytojo vaizduotę pakviečia gaivalingą gamtą, kapines, varpelį, kuris skamba džiaugsmo ir mirty... A.V. straipsnius labai lengva ir gera skaityti.

Nijolės Jankutės bevardis eilėraščių dainuoja rudenį, amžinybės ilgesį, išėjimo godą ("Mirtis norėčiau tyrą rudenio vakarą/ Auksinėm topolių žvakėm liepsnojant / Ir vėjo vargonams gaudžiant tarp lapų.")

Aniceto Tamošaičio, SJ, "Garbė ir grobis" pradedama labai ryškiu pasaulinio garbės troškulio bei grobio (mūšio lauke) siekimo išaiškinimu ir paskui pereinama į religinę plotmę, kalbama apie garbę su Kristumi, Dievu ir apdovanojimą jo malonėmis. Kun. Jonas (tokiu pseudonimu jau kelintą LL straipsnį pasirašo naujas žurnalo bendradarbis) savo rašinį "Kas mus labiau naikina?" teikia laiško formą, į skaitytoją kreipdamasis su "Mielasis Rimai". Autorius apkaltina ne tik išorinius mūsų priešus tėvynėje bei išeivijoje, bet ir mus pačius, tautą, visuomenę. Už skrybą, už abortus, už girtavimą, už kitas ydas. Labai taiklus, geras rašinys. Tik kai rašoma kaip atsakymas laišku į turbūt laišką, tai reikėjo ir "mieloji Rimai" laišką, ar gal asmenišką skundą kiek plačiau atskleisti. Seniai, seniai LL spausdinami po gabaliuką Chiara Lubich raštai (šį kartą — "Nebijokite ir nesirūpinkite") ir tik prieš kelis numerius pradėti gretimai spausdinti Sibiro Tremtinės religiniai gabalėliai (šiuo metu nr. — "Palaiminti...") man atrodo savotiškai panašūs. Jie bent turėtų būti dedami į tolimus nuo vienas kito puslapius.

Daug vietos LL sutelkė Flannery O'Connor novelei "The

(nukelta į 4 psl.)

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA

AUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

3.-

Daukanto reikšmė

Romantizmo sąjūdžio metu Vilniaus universitete studijavo žemaitis Simanas Daukantas (1793-1864), tylus ir kuklus kaimietis. Kai reikėjo mokslus baigti, jis turėjo daug vargo, — turėjo įsigyti bajorystės dokumentus. Sako, tokius dokumentus nusipirkęs Kaune.

Iš lietuviško kaimo kilęs Daukantas neprarado lietuviškos-žemaitiškos nuovokos. Ir jį paveikė romantizmas. Profesorių paskatinamas ir paveiktas Vilniuje buyusių senųjų istorinių paminklų, Daukantas pasiryžo tyrinėti Lietuvos istoriją. Jai ir paskyrė savo vienį gyvenimą. Prie tos istorijos jis priėjo jau ne su lenkišku nusiteikimu, ne su unininėmis idėjomis. Į praeitį jis pažvelgė lietuviu akimis ir ten ieškojo, kas keltų ir stiprintų lietuvi. Ieškojo didybės

praityje, nes dabartis juk buvo skurdi ir beviltiška. Toje praityje didžiausias jam buvo Vytautas, kuris sukūrė tokią valstybę. Tad jį ir garbino. Šlovino ir kitus narsius valdovus, kurie sugebėjo apsiginti nuo priešų.

Daukantas pirmas paneigė Jogailos žygį išeiti pas lenkus ir ten karaliauti. Čia jis mato Lietuvos nelaimių pradžią. Lenkai sugebėjo sulenkinti Lietuvą, suniekino visas lietuviškas tradicijas ir primetė savo.

To lenkiškumo tuomet buvo labai daug. Niekas dar nedrįso prieš jį pasisakyti. Tik Daukantas, atskleidęs praeitį, drauge atidengė ir sulenkėjimo nelaimę.

Matydamas lenkiškos kultūros žalą, jis jau nebegalėjo lenkiškai rašyti. Ir jis Lietuvos istoriją parašė lietuviškai. Tai buvo

pirmasis lietuvis istorikas, lietuviškai aprašęs praeitį, praityje suradęs daug didybės ir grožio.

Kaip keista ir graudu, kad Lietuva turėjo tokią valstybę, o neturėjo lietuviškai parašytos istorijos. Tik tas kaimietis, neturtingas žmogelis, tas žemaitis ir Lietuvos raštininkas Simanas Daukantas turėjo ją parašyti!

Bet tuo metu lietuvių tauta buvo nemokyta ir Daukanto negalėjo paskaityti. Daukantą perskaitė aušrininkai ir jį padarė savo ideologu. Aušrai visa tai buvo sava ir patrauklu. Daukantas juk nupūtė dulkes nuo Lietuvos praeties ir lietuviškai pasakė: tu esi lietuvis ir čia tavo žemė! To siekė ir aušrininkai.

Aušrininkam dar turėjo įtakos ir kiti du Vilniaus universiteto auklėtiniai, — tai Adomas Mickevičius (1799-1855) ir Juozas Ignas Kraševskis (1812-1887). Tiesa, jie dar buvo unininės ideologijos žmonės, rašė lenkiškai, bet jie savo raštuose pavaidavo Lietuvos praetį. Adomo Mickevičiaus poemos — Gražina, Konradas Valenrodas visai atitiko aušrininkų ideologiją. Ir kitoje Mickevičiaus poezijoje buvo pilna meilės Lietuvai, jos praeičiai. Kokia graži jo poemos "Pono Tado" įžanga, kai poetas ilgis Lietuvos.

Kraševskis labai mylėjo Lietuvą, jai skyrė daug savo raš-

tų. Jo "Vitolio rauda" buvo populiariausia. Ją aušrininkas Andrius Vištelis-Višteliauskas buvo išvertęs į lietuvių kalbą ir dar prieš Aušros pasirodymą, 1881 metais, išleides Poznanėje.

Ir Mickevičius ir Kraševskis teigiamai veikė tik susipratusių lietuvių, o lenkams jie buvo labai lenkiški rašytojai, romantikai, rašę apie Lenkijos vieną provinciją, kuri vadinasi "Litwa."

Valančiaus vaidmuo

Kad Aušra sušvistų, dar turėjo ateiti kitas žmogus — kelio tiesėjas Aušrai. Tas žmogus buvo žemaitis vyskupas Motiejus Valančius (1801-1875), taip pat kilęs iš kaimo, suklustotai įsigijęs bajorystės dokumentus, kad galėtų baigti aukštąjį mokslą.

Valančius yra 19 amžiaus centrinė figūra, kuri ir pasuko visą tautos gyvenimą į naują kelią. Lietuvių tautai jis atliko keletą neužmirštamų darbų, kurie ir išvedė tautą iš tamsiausių laikų į šviesą, iš mirties nasrų į gyvenimą. Bemokslė, baudžios nuvarginta tauta buvo jau prie savo kapo duobės, ir visi sakė, kad ji mirs, ir Valančius ją nuo to kapo nusiavedė ir paleido eiti kitu — jau lietuvišku keliu.

Valančius išmokė tautą skaityti ir rašyti. Jis įkūrė papines mokyklas, jas labai uoliai prižiūrėjo. Jo vyskupijos raštinė buvo lyg švietimo ministe-

rija. Kadangi jo vyskupija buvo didelė, nuo Palangos iki Zarasų, užėmė didesnę Lietuvos dalį, tai tą plotą jis ir apšvietė.

Kai pasirodė Aušra, tauta jau galėjo paskaityti lietuvišką raštą.

Jis tautą nublaivino, sucementavo ją į tvirtą religinę bendruomenę. Apie tautinę bendruomenę tada dar buvo per anksti kalbėti. O religija buvo surišta su sava lietuviška kalba, tuo pačiu ir su tautišku. Jis tautai įdiegė "mučelninkų" idealą, kad dora ir šventa yra už savo religiją kentėti, net ir mirti. Jo taip išauklėti ir nu-teikti žmonės ir galėjo pasipriešinti Kražiuose rusų kazokam. Ten tie religingi kaimiečiai nuogom rankom gynė ne tik savo bažnyčią, bet ir lietuviųbę.

Uždraudus spaudą, Valančius pirmas įžiūrėjo, ką neša rusiškos raidės. Jis pirmas Tilžėje išspausdino draudžiamas knyges, kuriose buvo išaiškinta, ką reiškia toks spaudos draudimas. Tas knygeles slapta atgabeno į Lietuvą ir paskleidė. Jis davė knygnešiam pradžią, nurodė būdus ir kelius, kaip gabenti knygas ir jas platinti. Tuo pačiu tai buvo ir paskatas — kovoti prieš rusišką priespaudą.

Valančius buvo talentingas rašytojas ir sukūrė lietuvišką beletristiką — parašė labiausiai skaitomas knygas. Tos knygos buvo: Palangos Juzė, Vaikų kny-

gelė, Paaugusių žmonių knygelė, Antano tretininko pasakojimai. Per tas knygas žmonės priprato prie lietuviškos knygos. Atsirado nauji žmonių poreikiai, kad šalia lietuviškos maldaknygės, kantičkos reikia ir kitokios literatūros. Tą literatūrą jau davė Aušra ir kiti lietuviški laikraščiai.

Baudžios panaikinimas

Daukantas teigė, kad su lenkų įtaka į Lietuvą atėjo ir baudžiava. Baudžiava labai slėgė ir vargino žmones. Kaimiečiai turėjo tarnauti ir dirbti dvarui, o tas dvaras buvo lenkiškas.

Dar senojoje Lietuvos valstybėje kalbėta apie baudžios panaikinimą, net keli dvarininkai buvo tai padarę, bet rusų okupacija vėl sukaustė kraštą ir baudžią pasunkino.

Baudžiava buvo panaikinta 1861 metais. Kaimiečiai, atleisti iš baudžios, gavo tą žemę, kurią jie tada dirbo. Dar žemės buvo pridėta tiems, kurie mažai jos turėjo.

Su baudžios panaikinimu jau ir kaimiečiai galėjo baigti aukštuosius mokslus.

Taip lietuviškas kaimas greitai ekonomiškai sustiprėjo ir galėjo savo vaikus leisti į aukštąjį mokslą. Taip išaugo pirmoji lietuviška inteligentų karta, kuri ir išleido Aušrą.

(Bus daugiau)

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 3 psl.)

Comfort of Home", kurią išvertęs V. Bgd. pavadino "Didelis ir menkas žmogus" vardu. Šiame numery, su vertėjo plačia įžanga ir vienu kitu paaiškinimu, dedama novelės dalis. Rašoma apie geraširdę moterį, kokybišką jos sūnų ir pasigailėjimo vertą patvirtusią mergaitę. Kitam numery žadama įdomi atomazga.

"Seimos" skiltį užpildo Vytauto Kasniūno "Vaikiško vyro kelias į vyrišką gyvenimą". Tik ką minėtą O'Connor novelę ir V. Kasniūno rašinį priskiriu religinių rašinių grupei dėl jų moralizuojančio turinio.

"Tėvynėje" skiltyje Gediminas Vakarais sudėjęs 26 įvairaus dydžio rašinėlius apie Lietuvos kultūrinius, buitinius bei kitokius nutikimus. Visi rašinėliai daugiau ar mažiau įdomūs.

"Kalbos" puslapį red. Juozas Vaišnys, SJ, ir vėl užpildęs netaisyklingos reikšmės žodžių (šį kartą keleto veiksmažodžių) aiškinimu.

Numeris iliustruotas Suomijos, Norvegijos ir Danijos vaizdais.

TAUTOS GYVYBĖ

Maždaug lapkričio vidury pasirodęs naujasis trimėnesinis žurnalas yra pažymėtas 1983 spalio-lapkričio-gruodžio data. Jo formatas — mašinos rašytas lapo dydžio 11 x 8 1/2 colių. Iš žalia viršelio žvelgia barzdėtasis dr. Jonas Šliūpas. Viršelyje nusakoma, kad TAUTOŠ GYVYBĖ — politinis, literatūrinis, tautinio sąmoningumo žurnalas. Redaktorė ir leidėja — Birutė Kemežaitė. Adresas: 7124 So. Mozart Ave., Chicago, IL 60629, USA. Metinė keturių numerių prenumerata 12 dol., atskiras nr. — 3 dol.

Ką šiame 24 puslapių pirmajame TG numery randame?

Per pastrečio puslapio nusitęsęs "Leidėjos ir redaktorės žodis". Jame, tarp kitko, priekaištaujama LKB kronikai, kovojančiai tik už religijos, bet ne už visos tautos laisvę; veikėjams, kalbantiems tik apie laisvę, bet pamiršantiems nepriklausomybę; lenkų apologetams; sekso literatūros kūrėjams. "Žodžio" gale minėtus ir neminėtus išsakymus susumuoja. Prisipažinusi, kad šis pirmasis numeris yra kuklus, ateity žurnalą žada vispusiškai tobulinti.

Be jau minėto portreto viršelyje, dr. J. Šliūpai skiriami ir du puslapiai tekstų: ištraukos iš dr. Juozo Jakšto parašytos dr. J. Šliūpo monografijos bei J. Šliūpai dedikuoti Ben. Rutkūno ir Teofilio Tilvyčio eilėraščiai.

Dviem trumpais rašiniais pasireiškia Australijoje gyvenęs Br. Zumeris. Jo straipsniai "Rusiško smurto dokumentų pavėsyje" ir "Žmogūdzdžių landynėse" griežtai antisovietiniai, o antrasis ir antižydiškas.

Apie 17 žurnalo puslapių paskirta redaktorės kautynėms su visokiais priešais: su Algirdu Tium Antanaičiu (V. Dirvonio polemikos str. "Snobiskasis apžvalgininkas" ir baigto reikalo (toks mažųjų raidžių pseudonimas) "Intelektualo dialogas su šuniu"); su T. Venclova ("Tomo Venclovos antinacionalinė propaganda"); su Anatolijum Kairiu "Dievas burnoj, o velnias uodegoj" ir "A. Kairio svajonės ir stebuklingi akiniai"; dar su Juozu Kojeliu ir kun. Povilu Diliu. Ypatingai pagerbtas A. Kairys, gavęs apie 30% žurnalo ploto.

Atrodo, kad TG šis numeris paruoštas ne spaustuvėje (nėra nė spaustuvės vardo), bet parašytas mašinėle ir nufotografuotas. Visi tekstai pasigėrėtinai aiškūs, ryškūs, malonūs akiai. Jei ne du kartu septynių eilučių tarpe parašymas Polich vietoj Polish, kitų gramatinių klaidų gali ieškoti su žiburium. Tai pavyzdys visiems kitiems žurnalams, kur spaustuvės klaidų knibždėte knibžda, ir ypačiai "Akiračiams", kur ne dėl spaustuvės kaltės, o sąmoningai rašoma atsiekti (užuot rašius pa-

siekti) tekmė (tėkmė), patiekti (kur reikia pateikti), neužilgo (netrukus), atspausdinti (išspausdinti), kompetetingas (tereiktų mokytiems vyram prisiminti daiktavardį kompetencija ir n būdvardyje bemat atsirastų), vienintėlis (vienintelis). Čia parinkau tik keletą "Akiračių", kalbos šiukšlių, kurių tarpe atsiekimas, atsiekimai, atsiekti vartojami ir kelių literatūros profesorių. Pas B. Kemežaitę tokių šiukšlių nėra, ir tai didelis pliusas.

Bet kalbos grynumas tik viena svarbi "politinio, literatūrinio, tautinio sąmoningumo" žurnalo sudėtinė dalis. Be gausios būrio gerų bendradarbių nebus nė skaitytojų. Su visais iš kairės ir dešinės aštri redaktorės polemika irgi greitai atsibostų. Galėčiau redaktorei-leidėjai ir daugiau "pamokslų" pasakyti, bet dar kiek per anksti visa tai. Jei tikrai bus ištesėta ir 1984 metais išeis keturi numeriai, po ketvirtojo jau bus galima pajusti žurnalo vertę ir veidą.

Spalio ir lapkričio EGLUTĖS

Vaikų laikraštėlių tik retkarčiais apžvelgiu gal todėl, kad jį taip lengvai, greitai perskaitau. Šį kartą perbėgsiu per dvi EGLUTĖS, spalio ir lapkričio, nes abiejose vaikams yra labai, labai gerų skaitinių.

Pirmiausia — spalio EGLUTĖ.

Jos pirmasis pasiskaitymas — Eugenijos Sinadskytės "Pasaka apie Kuršių marias". Tai pasaka apie piktą Lietuvos pajūrio valdovą Šiaurį ir gražią, gudrią mergelę Neriją, kuri Šiaurį nugalėjo, bet, gaila, ir pati žuvo.

Nepaprastai gražus ir ilgas Ritonės Jotvingytės eiliuotas kūrinys "Du draugai". Tai poema ar baladė apie du draugus. Net 21 ketureilio posmo poemoj daug fantazijos, humoro ir... meilės. Keliuose Ritonės posmuose yra nesklaidumų tarp eilėdaros ir poezijos kirčių. Štai pavyzdys: "Pasigavę kuisį — uodą. / Virė ir troškino puode. / O prie saldzių padažų. / Dėjo žalių umėdzių." Trečia eilutė pakeistina į "O prie padažų saldzių".

Vėl įdomus, intriguojantis rašinys apie baidyklę, kuri ir be vėjo judėdavo. Kodėl taip, skaitytojai sužinos patys istoriją pasiskaitydami. Dar duodama žinių apie Kuršių Neriją klausimų-atsakymų forma. Yra keletas galvosūkių ir keletas proziškos bei eiliuotos vaikų kūrybos gabaliukų. Visi didesni rašiniai iliustruoti gražiais raudonai bei rudai spalvotais piešiniais.

Imam į rankas lapkričio EGLUTĖ.

Iš pirmo puslapio pasitinka puikus Albinos Kašubienės eilėraščių "Rudenėlis". Kad žinotumėt, jog ne tuščiai kalbu, štai pirmasis jo posmas: "Rieda, rieda ašarėlės, — / Rudenėlis verkia. / Skina žiedus vasarėlės, / Vandėnėlin merkia." Yra dar trys tokie gražūs posmai.

Liudos Gudėlienės "Svečiai iš toli" tai ne bet kokie svečiai, o iš tolimų erdvių. Rimas ir Rita su jais lengvai susipažįsta, bet kas toliau atsitinka — nepapasakosiu, paslaptis. Mykolo Simko pasakojimas "Laiminga diena" aprašo banko direktoriaus šeimą ir kaip jai pagelbėjo balta voveraitė. Tetos Audronės pingvinukas Cepelinus, kurio nuotykius skaitome beveik kiekvienoje EGLUTĖJ, bet jų kažkodėl nebuvo tik spalio, šį kartą nuvykęs į svečius Torontan.

Jau kelintas kartas EGLUTĖS redaktorė deda Vytauto Abromaičio paruoštą įvykių mozaiką, jų visą puslapį, su bendru pavadinimu: "Ar žinai? Kas įvyko... mėnesį". Toks puslapis buvo spalio, toks yra ir lapkričio EGLUTĖJ. Betgi tos enciklopedinės istorinės datos vaikų laikrašteliui mano nuomone vi-

Tegul Betliejaus žvaigždė nušviečia ir mūsų tėvų žemei Lietuvai naują kelią į laisvę ir nepriklausomybę.

DR. JOKŪBAS STUKAS, direktorius "Lietuvos Atsiminimų" radijas

SEASON'S GREETINGS

FRED A. BEHN FRED R. BEHN, Jr.

F. & H. BEHN, Inc.

Automotive Sales and Service

114-20 101st Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11419
Tel. Virginia 9-0354

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAL
Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street McKees Rocks, Pa.
Phone: 331-4455

Sveikinimai Šv. Kalėdose, linkėjimai Naujuose Metuose visiem lietuviams!

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public
660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211

Season's Greetings

NAMAKSY — ZAMMITO INSURANCE AGENCY, INC.

95 Rosemary Street, Norwood, Mass. 02062
Telephone: 762-6732

Kristaus gimimo šventė sveikina visus parapijos dvasininkus, nares ir bendradarbes ir linki laimingų Naujų Metų!

L.R.K. Moterų S-gos 29 kuopa

Pirmininkė E. Kezienė

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ linki

PAUL H. KRAW FUNERAL HOME

1248 Washington Street Norwood, Massachusetts

Namas pastatytas specialiai šermentims Patarnavimas dieną ir naktį
Tel. 762-0432

SEASON'S GREETINGS TO ALL

LOEB & MAYER, INC. Butchers Main Office

ROCKAWAY BEACH BOULEVARD AT 64th STREET
ROCKAWAY BEACH 92, N.Y. NEPTUNE 4-5200

ROMAŠ PETRAUSKAS,

akcijų brokeris, sveikina visus savo klientus Kalėdų šventėse ir linki laimingų Naujų Metų.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

VLADAS C. DUOBA lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpoje: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

JOHN R. CHICAVICH

QUEENS COLLISION CENTER INC.

131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y.
sveikina Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga visus savo klientus ir Darbininko skaitytojus.

LAISVĖS ŽIBURYS
Kalėdų švenčių proga sveikina visus New Yorko apylinkių lietuvius, ypačiai "Laisvės Žiburio" rėmėjus ir klausytojus

Vedėjas: ROMAS KEZYS

SEASON'S GREETINGS from

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

SEASON'S GREETINGS FROM

QUEENS COLLISION CENTER INC.

Expert auto body work — painting — welding

JOHN R. CHICAVICH

131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y.
24 hr. towing phone HI 1-6666. After 6 PM 843-6677

Daug džiaugsmo Kalėdų šventėse!
Daug laimės Naujuose Metuose!

BUYUS FUNERAL HOME

Mario Teixeira, Jr., laidotuvių direktorius
426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidraudami pas jį, sutaupysit 30% - 50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

SEASON'S GREETINGS

EAB EUROPEAN AMERICAN BANK

European American Bank & Trust Company
80 Jamaica Avenue, Brooklyn, New York 11207
(212) 437-4742

Kristaus Gimimo ir Naujų Metų švenčių proga sveikina visus ir linki Kūdikielio Jėzaus palaimos

Advokatas Antanas J. Young

315 E Street, South Boston, Mass. — Tel. 268-8491

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
PROGA

SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIENTUS
IR LINKIME GERIAUSIOS
SEKMĖS

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y.

RUDENS SEKMADIENIS BALTIMOREJE

Taip nutiko, kad lapkričio 20, sekmadienį, aplankiau Baltimore. Važiavau traukiniu — Amtrak. Vagonai tokie modernūs, tokie švarūs. Per garsiakalbius iš anksto praneša, kokia bus stotis. Prašo pasirengti išlipti, nepalikti savo daiktų. Važiuoja punktualiai. Išvykstant iš New Yorko, kiek pasivėlino. Tuoj atsiprašė per garsiakalbius ir paaiškino, kodėl vėlinosi, nes atvežė skubų bagažą.

Geležinkelių stotyse kadaise buvo didelis judėjimas, todėl jas ir pastatė erdviai, aukštas, su visokiais kioskais, restoranais. Dabar keleivių traukiniais labai sumažėjo. Juos paviliojo autobusai, lėktuvai. Daug kas važiuoja savo mašinom.

Baltimorės stotyje buvo vidudienis, keleivių buvo neperdaugiausia. Jie taip greitai išsiskirstė, kad likau vienas pats aikštelėje. Ir tuoj pastebėjau, kad stotis švari, prižiūrėta.

Mane čia pasitiko Justinas Buivys, vienas iš Lietuvos Bendruomenės valdybos narių. Geras pažįstamas iš Kennebunkport laiko. Kiekvieną vasarą jis ten atvyksta su šeima atostogauti. Jis yra puikus plaukikas ir nuplaukia gana toli, nuo uolų, kurios yra dešinėje, iki uosto vartų ir atgal.

Dabar sėdome į mašiną ir patraukėme Baltimorės gatvėmis. Jis aiškino, ką pravažiuojame. Tai buvo Baltimorės universiteto pastatai. Minėjo ir Hopkins universitetą. Privažiavome ir gražiai sutvarkytą konservatoriją.

Baltimorės gatvėse kažkaip neįprastai švaru ir šviesu. Namai visi prižiūrėti, laiptai lyg būtų nuplauti. Rudenėjantys medžiai. Diena šilta, maloni. Vėjelis gailioja lapus.

Jis aiškina, kad miestą apšvarino dabartinis burmistras. Ir tikrai švaru. Kiekviename mieste yra visokių apleistų, sulūžusių, apgruvusių namų. O čia nesimatė nė vieno laužo. Ir tai tikrai maloniai nuteikė. Nėra nė aprašytų tvorų, sienų.

Į salę reikia nueiti prieš dvi, nes antrą valandą bus minėjimas. Yra dar laiko, tai ir nusivežė į savo namus užkasti.

Justinas yra nuo Kėdainių, o gimnaziją lankė Kretingoje pas tėvus pranciškonus. O jo žmona yra iš Kybartų — Danguolė. Jų viena dukra gyvena ištėkėjusi Vokietijoje, o kita dukra, Daina, gyvena su jais. Turi ir sūnų, Gintarą.

Miela ponija tuoj ir pavaišino. Užkandę išskubėjome į salę, nes juk reikia vietos ir apsidairyti, ir sušilti, pagauti vietines nuotakas.

Išvažiavome į Lietuvos Namus. Ten bus Aušros 100 metų sukakties minėjimas, ir man teks skaityti paskaitą.

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 4 psl.)

siškai netinka. Toks kiekvieno mėnesio datų rinkinys būtų ne pro šalį suaugusiųjų žurnalose (KARY, LAIŠKUSIŲ LIETUVIAMS, ATEITY, AIDUOSE, etc.) ir tai tik iš Lietuvos istorijos. Gaila, ilgesniams įrodinėjimams neturiu laiko.

Kas kita, kai iš istorijos ar geografijos pasakojama populiariai. Šioje EGLUTĖJE 10 metų Vaiva Vygantaitė, gal ir mamos ar tėčio padedama, pasakoja apie Aliaską. Čia tai vaikams gera pamoka. Ir ši EGLUTĖ baigiama vaikų kūryba, rašinėliais ir eilėmis.

Spalio ir lapkričio EGLUTĖ prisiminiau ne atsitiktinai. Atėjo Kalėdos, Naujieji Metai ir laikraščiai bei žurnalai pranešė apie laikotarpį, nuveikė tikrai labai daug ir, svarbiausia, išlaikė tęstinumą nuo 1908 iki šių dienų. Pradėjo nuo Lietuvos Katalikų Moterų D-jos ir, laikui bėgant, įsteigė eilę kitų svarbių lietuvių katalikų organizacijų laisvoj Lietuvoje ir taip pat įvairiuose pasaulio kraštuose išėjusių.

Lietuvių Namuose teko būti anksčiau. Ir čia viskas apšvarinta, sutvarkyta. Pirmiausia visa aplinka sutvarkyta.

Patys Lietuvių Namai yra dideli, pastatyti bene prieš pirmąjį pasaulinį karą arba tuoj po jo. Čia yra didžiulė salė, biblioteka, muziejaus kambarys, veteranų salė, didelis baras, prie baro žaidimų kambariai.

Dažnai tokios salės yra pavargusios, nusidėvėjusios. O čia priešingai — visur jautel, kad yra rūpestingi šeimininkai. Visas švaru, nudažyta, laiptai iškloti kilimais. Daug lietuviškų paveikslų, ornamentų. Yra ir Mindaugo portretas, Dariaus ir Girėno portretai. Apačioje yra gražus, svarbiai įrengtas baras. Į jį tegali eiti tik tie, kurie yra klubo nariai ir turi raktą.

Trečiame aukšte yra muziejus, kur surinkta visokių lietuviškų drožinių, paveikslų, rankdarbių. Yra spinta su lietuviškais kareiviais nuo seniausių laikų. Yra ir piešinių ir diagramų.

Minėjimas buvo veteranų posto salėje. Tas postas vadinasi "Lithuanian Post". Salė gražiai sutvarkyta, išmušta lentom. Čia sukabinti visi buvę jų vadų portretai. Ant sienų sukabinta daug laimėtų žyminių, trofėjų.

Čia ir buvo įrengta paskaita — sustatytos kėdės, padėtas stalas. Tuoj mane supažindino su V. Medeliu, kuris mėgsta rinkti senovės laikraščius ir knygas. Jis turėjo Aušros pirmąjį tomelį, keletą pavienių numerių, turėjo pluoštą Varpų, Tėvynės Sargų, Kraševskio Vitolio raudą, kurią išvertė poetas Višteliauskas ir Poznaneje išleido 1881. Buvo tikrai įdomu pavartyti senovę, ją paliesti savo rankom.

Minėjimas prasidėjo su mažu pavėlavimu. Buvo numatyta 2 val., dabar užtrukė kokią 10 minučių. Pristatė mane tas pats Justinas Buivys. Gal net per daug aiškino visa, nes paskui po tokių supažindinimų jauties neįtikėtina. Nepatogiai. Geriausiai, kad sako kuo mažiau.

Apie Aušrą atkalbėjau 45 mi-

nutės. Sutraukiau, ką žinojau. Baigiau Maironio eilėmis, kurios išreiškia visą Aušros ideologiją.

Paskui aktorius Jonas Kazlauskas, vietinis, kuris daug kam čia gelbsti savo skaitymais, paskaitė iš Maironio "Jaunosios Lietuvos" ištrauką apie Aušrą. Tada dar pats Justinas Buivys perskaitė J. Turčinskio eilėraštį apie Aušrą. Staiga atsikėlė ir aktorius Juozas Palubinskas ir prisiminė Aušros bendradarbius Maironį ir Jakštą ir padėkavo: Maironio — Nuo Birutės kalno, Jakšto — Diplomatas.

Tada apylinkės pirmininkas V. Eringis padėkojo visiem už programą ir pakvietė vaišių. Žmonių buvo atsilankę apie 80.

Ir kiek čia draugų ir kiek čia pažįstamų! Čia Cezaris ir Stasė Surdokai, seni pažįstami, mielas poetas Aleksis Radžius, pažįstamas iš gimnazijos laikų, aktorius Juozas Palubinskas, Kęstutis Laskauskas, kuris čia vadovauja radijo programai, dr. Edmundas ir Danutė Kasaičiai, Juozas Bradūnas, p. Patlaba net iš mano tėviškos Zemaičių Kalvarijos. Ir su visais reikia nors truputį pašnekėti. Nors truputį pakalbėti. O tai nėra taip lengva. Iš Washingtono buvo atvykęs žurnalistas Vladas Būtenas su žmona Dalia. Dar ir kiti, kažkur sutikti, jau primiršti.

Ir čia viskas baigėsi. Dar užsukom pas Buivius prie stalo užkasti, pajuokauti. Mano traukinys išeina tuoj po septynių. Tai po šešių ir atsiveikinu su visais, su tais mieliais Baltimorės žmonėmis, draugais, jokiais.

Traukinys atėjo punktualiai. Jo metaliniai šonai blizgėjo nuo paskutinių vakaro žarų, nuo stoties šviesų. Vagone įsikūręs prie lango gali visą apmąstyti. Niekas čia neužkalbina, niekas netrukdo. Stebi vakaro vaizdus, sodybas, kurios pasirodo tarp medžių. Žiburiuoja, gęsta, tolstą. Tolsta ir mieloji Baltimorė, kuri pasiliks atmintyje kaip švarus, susidrausminęs miestas.

(P.J.)

LIETUVIŲ KATALIKŲ ORGANIZUOTOS VEIKLOS 75 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS-AKADEMIJA

Toronto, Kanadoje, spalio 22 įvyko lietuvių katalikų moterų organizuotos veiklos 75 metų sukakties minėjimas-akademija ir koncertas.

Šį reikšmingą minėjimą turinčių žodžių atidarė Kanados Lietuvių Katalikų Moterų D-jos centro valdybos pirmininkė dr. Ona Gustainienė. Šventei vadovauti jį pakvietė Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos valdybos vicepirmininkė Kanadai Angeliką Sungailienę.

Minėjimo invokaciją perskaitė tėvas Augustinas Simanavičius, OFM, drauge linkėdamas tolimesnei lietuvių katalikų veiklai sėkmės ir ištvėrmės.

Po invokacijos buvo pagerbtos mirusios lietuvių katalikų veiklės. Jų šviesiam atminimui žvakę prie Lietuvos trispalvės uždegė viena iš Kanados Lietuvių Katalikų Moterų D-jos steigėjų dr. Aldona Lukienė.

Minėjimo akademijos tema: "Lietuvės katalikės įnašas mūsų tautai". Apie veiklą nepriklausomaj Lietuvoje kalbėjo sesuo M. Augusta Sereikytė — Nekalčiai Pradėtos Marijos seserų vienuolių atstovė, veiklą išėjusiųjų dr. Aldona Lukienė — Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos valdybos pirmininkė. Ji preležiavo padarė išsamias ir vaizdžias lietuvių katalikų organizacinės veiklos apžvalgas. Iš jų matėsi, kad mūsų moterys 75 metų laikotarpiu nuveikė tikrai labai daug ir, svarbiausia, išlaikė tęstinumą nuo 1908 iki šių dienų. Pradėjo nuo Lietuvos Katalikų Moterų D-jos ir, laikui bėgant, įsteigė eilę kitų svarbių lietuvių katalikų organizacijų laisvoj Lietuvoje ir taip pat įvairiuose pasaulio kraštuose išėjusių.

Sesuo M. Augusta Sereikytė

konkrečiais duomenimis kalbėjo apie veiklą nepriklausomaj Lietuvoje, išskeldama lietuvių katalikų aktyvumą visose gyvenimo srityse — religinėje, tautinėje, kultūrinėje, visuomeninėje, socialinėje ir ekonominėje bei švietimo. Dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė padarė plačią apžvalgą apie veiklą išėjusiųjų, išskeldama Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos (PLKOS) tikslus ir uždavinius. Išryškinta PLKOS veikla tarptautinėje plotmėje ir nuolatines pastangas priminti laisviam kraštam pavergtos Lietuvos tragišką padėtį, religinį persekiojimą ir mūsų tautos teisę į nepriklausomą gyvenimą.

Minėjime sveikinimą kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas, Kanados Lietuvių Katalikų Centro pirmininkas V. Bireta, Kanados LB-nės krašto valdybos pirmininkė adv. J. Kuraitė-Lasienė ir Draugo dienraščio vardu žurnalistė S. Semėnienė, specialiai atvykusi iš Chicago. Gauta labai daug sveikinimų raštu. Jų tarpe yra vysk. V. Brizgijo, vysk. A. Deksnio, Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos pirmininkės E. Aitken ir kiti sveikinimai.

Šia istorine sukaktuvine proga buvo pagerbta sesuo M. Augusta Sereikytė, kaip simbolis visų lietuvių katalikų veiklę praeityje ir dabartyje. Jautrius žodžius žymiai visuomenės veikėjai ir lietuvių katalikų pasaulio išreiškė dr. Aldona Janačienė — PLKOS valdybos pirmininkė, įteikdama jai gėlių puokštę.

Po to minėjime specialų žodį sesėm pavergtoji Lietuvoje perskaitė PLKOS valdybos narė Vida Lušytė-Penikienė. Minėjimą-akademiją darnia

Romo Kalantos šaulių kuopa St. Petersburg, Fla.

ST. PETERSBURG, FLA.

Kūčias gruodžio 24, šeštadienį, 6 val. vak. Lietuvių Klubo salėj rengia Lietuvių Klubas. Kūčios atliekamos susitelkimo dvasioje, su giesmėmis. Jau keleri metai, kaip salėje ta proga pritrūksta vietų.

Nauji Metai bus laukiami Klubo salėj. Kasmet tokia proga salė yra pilna svečių ir vietinių. Bus duodama gardi vakarienė, šampanas. Gros gera muzika.

Radio valandėlės rėmėjai ir komitetas ruošia koncertą sausio 5 d. 4 val. popiet, Lietuvių Klubo salėj. Dainuos Toronto Lietuvių Namų Dainos vienetas. Įeinant aukojama 4 dol. Po koncerto kavutė, Dainos vienetas dainuoja jau 6 metai. Davė 30 koncertų Kanadoje ir JAV. Repertuare yra 42 dainos. St. Petersburge šis populiarus vienetas dar negirdėtas. Iš čia kelias į Juno Beach ir Miami. Radio komitetas kviečia visuomenę gausiai dalyvauti ir gauti pelnu parenti lietuvių programų transliavimą.

Floridos lietuvių grupė organizuojasi į Romą švęsti šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties. Skris iš Miami tiesiai į Romą. Viena grupė pasiliks tik

vieną savaitę — vasario 27 - kovo 5. Kita grupė pasiliks dvi savaites — vasario 27 - kovo 11. Visais reikalais kreiptis į prel. J. Balkūną.

L.K.M. Akademijos židinyje gavo iš Lietuvos Fondo 2000 dol., kurie skiriami Suvažiavimo Darbų knygai išleisti.

V. Juronis

lio katalikų moterų malda. Pranešimus apie veiklą padarė dr. A. Janačienė — PLKOS valdybos pirmininkė, B. Venskuvienė (atvykusi iš Paryžiaus) — PLKOS įgaliotinė tarptautiniam ryšiam, M. Lušienė — PLKOS fondo pirmininkė ir V. Penikienė — PLKOS išdininke. Taip pat pranešimus padarė dr. O. Gustainienė — Kanados Lietuvių Katalikų Moterų D-jos centro valdybos pirmininkė, N. Kulpavičienė — Moters žurnalo redaktorė ir kt.

Peržvelgti PLKOS įstatai. Įnešti kai kurie pakeitimai. Aptarta ateities veikla ir jos būsimi uždaviniai.

Posėdžių pabaigoje PLKOS valdybos pirmininke perrinkta dr. Aldona Janačienė (New Yorkas), kuri, pagal pertvarkytus įstatus, sudarys naują PLKOS valdybą.

PLKOS tarybos posėdžių diskusijoje aktyviai reikėsi sesuo M. Augusta Sereikytė, M. Lušienė, dr. O. Gustainienė, dr. A. Radzivainienė, B. Venskuvienė, P. Ažuolienė, A. Sungailienė, G. Trinkienė, B. Čepaitienė, D. Staškevičienė ir kitos.

PLKOS tarybos posėdžiam pirmininkavo dr. A. Janačienė, sekretoriavo R. Balsienė.

PLKOS Informacija

ANGLIŠKAI APIE LIETUVĄ IR LIETUVIUS

Lithuanian Easter Eggs, by A. Tamošaitis, 23 dol.

Chicago/Kezys, 65 fotografijų liuksusinis albumas. 20 dol.

Pioneer Prince in USA, by S. Maziliauskas, 10 dol.

Lithuania Under Soviet Occupation, by J. Prunskis, 8 dol.

J. Basanavičius, by A. E. Senn, 13 dol.

Postage Stamps of Lithuania, 16 dol.

Šios bei kitos lietuvių ir anglų kalba knygos apie Lietuvą ir lietuvius, o taip pat lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vytim, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (Base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lietuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— Dr. Leonas Kriaučiūnas iš Chicago pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Los Angeles, Calif., ruošiamame Vasario 16-osios minėjime.

— Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje praveda taip pat ir suaugusiems specialiai skirtus lituanistikos kursus. Šio semestro metu paskaitas skaityti yra pakviesti inž. Zemaitaitis, kuris kalbės apie istorinę geografiją, kun. Juozas Vaišnys, SJ, apie kalbos kultūrą ir prof. Kazys Eringis, kuris savo paskaitose kalbės apie ekosocialinę Lietuvos raidą dvidešimto amžiuje.

— Antanas Mažeika, Mission Viejo, Calif., lapkričio 14-15-16 po aštuonis kartus po minutę pasirodė Los Angeles ABC televizijoje, atsakydamas į stoties užimtą liniją dėl sovietų sportininkų dalyvavimo 1984 metų olimpinuose žaidimuose. Antanas Mažeika yra vienas iš vadovų Ban the Soviets Coalition sąjūdžio, kuris siekia, kad sovietų sportininkam nebūtų leista žaidimuose dalyvauti.

— Korp. Fraternitas Lithuanica naujoji valdyba sudaryta iš Clevelande gyvenančių gydytojų: pirm. dr. H. Brazaitis, dr. J. Skrinška, dr. V. Puškorius.

— Tumo Vaižganto 50 metų mirties sukakties minėjimą Clevelande sausio 4 rengia Šv. Kazimiero lietuviškos mokyklos abiturientai.

— Europos Lietuvių Fronto Bičiulių valdyba, susirinkusi posėdžio Miunchene, pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Kęstutis Ivinskis, sekr. dr. Saulius Girnias, izd. Jūratė Barasaitė, nariai dr. Kajetonas J. Čeginskas ir Alina Grinienė.

— So. Ginoas Čapkauskienės koncertą Clevelande sausio 14 rengia LB Ohio apygarda.

— Muz. Faustas Strolia ilgu straipsniu aprašytas "Sun-Times" "Chicago Area" skyriuje ir aptarta jo veikla muzikos srityje, ypač dirbant su jaunimu ir vaikais. Primenama, kad jis yra St. John Fisher parapijos vargonininkas, kad dirba su Vyčių choru, turi savo "Vaivos" ansamblį ir kt. Taip pat primenama, kad jis su žmona Terese augina keturis sūnus, kurių du jau groja orkestre. Apie jį rašydama, autorė Norma Sosa panaudoja ir Lietuvos generalinės konsulės J. Daužvardienės pasisakymus.

— Montreilio lietuvių radijo pusvalandis mini 20 metų veiklos sukaktį. Pusvalandį įsteigė Liudas Stankevičius 1963 spalio 6 etninių grupių stotyje CFMB.

— Aras, Toronto lietuvių vyrų choras, lapkričio 19 koncertavo Hamiltone, kur vietos šaulių kuopa surengė lietuvių kariuomenės atšventimo 65 metų ir "Aušros" 100 metų sukakties minėjimą. Chore yra 45 vyrai. Jiem vadovauja sol. V. Verikaitis, akomponuoja muz. J. Govečas. 1984 kovo mėn. Aras pakviestas giedoti šv. Kazimiero šventė Hartfordo katedroj.

— Antrąjį šachmatų turnyrą sausio 28-29 rengia Clevelando Lietuvių Amerikos piliečių klubas, talkinamas Zaibo šachmatų sekcijos. Turnyre gali dalyvauti ir amerikiečiai bei kanadiečiai žaidėjai. Dėl informacijos galima kreiptis į turnyro vadovą Edvardą Krygerį arba Vytautą Nasvytį.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujlem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluoclu už prenumeratą \$.....
 Už kalendorių \$.....
 Spaudai paremti \$.....

II Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių metu New Yorko Atletų Klubas žaidžia prieš Chicagos A.S. K. Lituanią. Nuotr. Algio Korzono

Pasikeitus adresui, malonėkit Gyvenkime taip, kad ateities tuoj pranešti administracijai. kartos mūsų nekaltintų, jog Pridėkite taip pat ir senąjį adresą, nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

Sutaupysite perkdami pas mus tauruosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE "VANDA"

Atsiimti galima "Lito" būstinėje adresu:

86-01 114th St.
 Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkas. Solistė Gina Čapkauskienė šioj plokštelėj įdainavo: B. Budriūno "Dainos gimimas", J. Stankūno "Mergaitė", G. Gudauskienės "Gintarėlis", A. Stankevičiaus "Vandens maltinėliai", J. Govėdo "Serenada", V. Herbert "Kad matyčiau aš vėl Neapolį", W. Mozart "Lopšinė", R. Siczynski "Viena, mano sapnų miestas", F. von Flotow "Paskutinė rožė", J. Strauss "Pavasario balsai". 12 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

"Vytis". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytis išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaite. Turiny: Kauno valsas, Guantanamo, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyras užkim, Svajonių sala, Tave aš pamąčiau, O Zuzana, Paskutinis sekmdienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ievuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą tas turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Sešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdos, Aušros Vartų Montrealio choro įdainuota 14 kalėdinių giesmių: Tyliają naktį, Skubinkit piemenys, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tyliają naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzau gimusis, Linksmy Kalėdų, Laukiame su viltim, Berneliai kelkit, Ateikit vaikeliai, Tyliają naktį, Linksmy giesmė ir Iš padangių tolimų. Kaina 11 dol. Persiuntimas 1 dol.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų vaigių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Įrišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pumary. Novelės. Įrišta. 8 dol.

Bronys Raila, Raibos agavos. Įrišta. 12 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūšis, Vaisių atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukuriuose. Įrišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai. Įrišta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Puiki dovana 1983 metų Kalėdoms Siuntinys Nr. 3 — 1983

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu: "All wool made in England"; 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 1 svaras geriausių vilnonių Mohair siūlų; 2 metrai crimplene medžiagos suknelei; 1 pora geriausių "Wrangler" denim jeans; 1 pora "levi" velveto jeans; vyriški išeininiai marškiniai arba bliuskute.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$400.00. Į šį siuntinį dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dadėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

- Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušas, pražus kalnierių, sveria 5 svarus\$200.00
- Avikailiai, tikro kailio viršus ir pamušas, sveria 6 svarus400.00
- Dirbtinio minko kailis paltui, De-Luz, sveria 5 sv., 3 metrai 100.00
- Jeans, rumbuoto velveto 42.00
- Vyriškas arba moteriškas megztinis 44.00
- Vilnonė arba šilkinė skarele 12.00
- Telescopic lietsargis 12.00
- Vyriški arba moteriški pusbačiai 44.00
- Puiki medžiaga suknelei 40.00
- Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai 66.00
- Aksomo medžiaga kostumui, dvigubo pločio, 3 metrai 80.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai 66.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai 80.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai100.00

Šie maisto produktai galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arabatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti persiuntimui \$52.00.

Sluociname pramogines ir kitokias muzikos plokšteles. Sudarome testamentus, administruojame nuo savybes, tarpininkaujame išsivienijant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND
 Tel. 01 460 2592

AMBER HARVEST Fresh fruits and vegetables PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.

Užsakomi vaisių krepšiai visom progom. Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
 (kampus 111 St.)
 847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
 nuo pirmadienio
 iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
 79-03 JAMAICA AVE.
 WOODHAVEN, N.Y. 11421
 TEL. 212 296-1162

FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

LIETUVIŲ KASA LIETUVIAM

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
 Tel. (212) 441-6799

Skyriai Chicagoje, Ill. ir St. Petersburg, Fla.

— Kiekviens taupoma sąskaita KASOJE apdrausta iki 100,000 dolerių.

KASA už paprastas taupomas sąskaitas moka 9%

Už IRA pensijų indėlius dabar moka 11%

Už didelius ir mažus Certifikatus duoda kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems nariams lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgičius.

Tiesioginiai priima arba keičia Social Security pensijos čekius.

Duoda Money Orders ir keičia asmeniškų arba algos čekius.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Visus kviečiame dėti santaupas į lietuvišką KASĄ.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdamas dar 1 dol.

PASIKEITIMAI KULTŪROS ŽIDINIO ADMINISTRACIJOJ

Nuo pat 1976 metų, kai buvo kurta Židiniui administruoti Lietuvos Kultūros Fondo korporacija, buvo daromi bandymai gauti nuo valstybinių mokesčių atleidimo privilegiją. Del įvairių priežasčių šios pastangos ilgą laiką buvo bevaisės. 1981 šis reikalas buvo pajudintas iš naujo. Pasamdzius specialistą advokatą, ilgainiui paaiškėjo, kad būtų lengviau gauti "tax exempt status" naujai organizacijai, negu jau keletą metų egzistuojančiai LK Fondo korporacijai. Ta linkme ir buvo dedamos atnaujintos pastangos. Buvo paruoštas naujos korporacijos statusas ir parinktas naujas vardas. Kadangi įvairių lietuviškų fondų jau yra nemažai, buvo parinktas "Lithuanian Cultural Center" pavadinimas, kurį laisvu vertimu galima vadinti "Lietuvių Kultūros Židynis". Tuo vardu buvo paruošti įstatai ir įteiktas New Yorko valstijai prašymas. 1982 gruodžio mėn. buvo oficialiai priimtas naujos korporacijos čarteris ir gautas registracijos numeris. Beliko gauti tik mokesčių atleidimo teise.

1983 spalio 10 visuotiniame narių suvažiavime buvo pranešta apie šiuo pastangų bei įvykių raidą ir buvo nutarta sušaukti specialų susirinkimą, kai tik bus gautas "tax exempt" statusas. Lapkričio 3 atėjo iš valdžios pranešimas, kad Lithuanian Cultural Center Inc. jau gali naudoti mokesčių atleidimo privilegiją. Tai buvo didelis ir ilgai lauktas laimėjimas. Daugiausiai pastangų šiam tikslui pasiekė idėjo pats LK Fondo tarybos pirmininkas ir tuo metu teisinių reikalų vedėjas Aleksandras Vakselis. Paskutinėje pastangų fazėje asistavo naujai tarybon išrinktas dabartinis teisiųjų reikalų vedėjas advokatas Marius Jason-Jakulis.

Sėkmingai praėjus Kultūros Židinio 10 metų sukaktuvių minėjimui, gruodžio 10 buvo sušauktas specialus narių susirinkimas. Susirinkime asmeniškai ir su įgaliojimais dalyvavo daugiau negu pusė balsavimo teisės turinčių LK Fondo narių, o kvorumui užtenka vien 10% teisėtų dalyvių. Po pranešimų ir diskusijų susirinkime buvo priimtos šios rezolucijos:

1. Visi dalyvaujantieji nariai savo ir kitų įgaliojimais balsais sutiko pereiti iš Lietuvos Kultūros Fondo korporacijos į naująją Lietuvos Kultūros Židinio korporaciją.

2. Visi vieniniai pritarė pradėti ligšiolinės LK Fondo korporacijos uždarymo procedūrą.

3. Visi vieniniai pritarė, kad visas ligšiolinės korporacijos už-

das ir bet koks kitas turtas pereina į naujos korporacijos nuosavybę.

4. Visi taip pat pritarė, kad oficialioji Kultūros Židinio korporacijos veikla ir sąskaityba pradės veikti nuo 1984 sausio 1.

Šiais nutarimais vyriausias korporacijos organas — narių suvažiavimas — davė teisėtą eigą naujai Lithuanian Cultural Center korporacijai perimti ir Kultūros Židinio administracijos darbus.

Susirinkime nedalyvavusiam nariam specialiu pranešimu bus duota proga pareikšti nenorą arba nesutikimą priklaustyti naujai korporacijai. Tuo būdu visi nariai bus turėję proga šiuo reikalu pasisakyti.

Po pasikeitimų nuomonėmis, klausimų ir labai naudingų pa-

siūlymų šis istorinis narių susirinkimas buvo oficialiai uždarytas. Susirinkusieji turėjo proga šampanu "pakrikštyti" naująją korporaciją ir pasivaišinti kava bei pyragaičiais.

Tuoju po narių susirinkimo įvyko tarybos posėdis, kuriame buvo aptarta ir nuspręsta ligšiolinės korporacijos uždarymo procedūra ir naujosios korporacijos veikla. Sutartis su tėvais pranciškonais dėl tolimesnio Kultūros Židinio administravimo bus artimoje ateity pasirašyta jau naujosios Lithuanian Cultural Center korporacijos vardu, ir tikimasi, kad Kultūros Židinio priežiūros ir administracijos darbai ir toliau vyks taip sklandžiai, kaip ir iki šiol. Gi Židinio aukotojam bus didelė pagalba, kad be abejonės jų aukos Židiniui galės būti teisėtai nurašomos nuo uždarymo federalinių mokesčių reportavimo metu.

Alg. Š.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO, INC., PADĖKA

Pirmasis Lietuvos Kultūros Fondo — Lietuvos Kultūros Židinio veiklos dešimtmetis nuke- liavo istorijon. Tas įvykis buvo atžymėtas Kultūros Židinio 10 metų sukakties minėjimu - koncertu. Šis didelis įvykis turėjo didelį pasisekimą, už kurį esame dėkingi:

Lietuvos generaliniam konsuliui New Yorke Anicetui Simučiu, tėvam pranciškonom — Tėv. Pauliui Baltakiui — provincijolui, Tėv. Leonardui Andriekui už sukalbėjimą invokacijos, pranciškonom, kurie aukojo koncelebracines mišias.

Iškilmės vedėjui, LKF valdybos parengimų vadovui Vytautui Alksniniui ir jo didžiaie darbščiam štabui: E. Kezienei, kuri ne tik keliais atvejais pavaišino Volungės dainininkus, bet dar Kultūros Židinio reikalams paaukojo iš valgyklos gautą pelną; jos talkininkėm: U. Povilaitienei, O. Povilaitytei, S. Povilaitytei, V. Šližienei, O. Barauskienei, B. Lukoševičienei, Menčiūnienei.

Atgaivos darbuotojams: J. Šližiui, M. Povilaičiui, S. Liogiui ir V. Labučiu.

Paaukojusiom pyragus: Andriuškienei, Gražulienei, Dubauskienei, Kulikauskienei, Jankauskienei, Petratienei, Vaičiūlienei, Lušienei, Vaičiūnienei, Klevie- nei, Tutinienei, Milukienei, Malinauskienei, Lukoševičienei.

Biliety platinimo ir svečių sodinimo komitetui: I. Alksni- nienei, Ž. Jurienei, G. Ruzgiennei, R. Savickaitei-Bork, M. Šalinskienei bei jaunom kontrolie- rėm S. Alksninytei ir R. Alksni- nytei.

Ta proga išleisto leidinio redaktoriui ir scenos dekoratoriui P. Jurkui.

Spaudos atstovams: E. Čekienei, kun. dr. K. Bučmiui, OFM, bei fotoreporterui L. Tamošai- čiui.

Radiojo direktoriui prof. dr. J. Stukui ir R. Keziui.

Tėvų pranciškonu spauštuvės vedėjui T. Pranciškui Giedgau- dui, OFM.

L.K.F. Tarybos spaudos ir in- formacijos vedėjui A. Šilbajo- riui.

L.K.F. Tarybos narei Albinai Žumbakienei už kavutės paruo- šimą po pamaldų.

Židinio prižiūrėtojai S. Šab- levičiūnienei už stalų ir kėdžių sutvarkymą.

Ir visiem kitiem, vienokiū ar kitokiū būdu prisidėjusiem prie šio įvykio pasisekimo.

Lietuvių Kultūros Fondo, Inc., Tarybos vardu
A. Vakselis,
Pirmininkas

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknis. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūniene, Vieno vakaro melancholija. Novelės. 7 dol.

Iz. Straukas, Nuo Linkuvos iki Čikagos. Atsiminimai. 8 dol.

P. Melnikas, Pakirsta šaka. Romanas. Kietais viršeliais. 8 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

J. Ehret, Lithuania, The European Adam. Angliškai. 3.50 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatikano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais, 6 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai, eilės. 6 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangum, eilėraščiai. 4 dol.

A. Gailiušis, Visaip atsitinka, novelės. 6 dol.

Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO, INC. NARIŲ DĖMESIUI

Nepaprastas Lietuvos Kultūros Fondo, Inc., suvažiavimas, įvykęs 1983 gruodžio 10 Lietuvos Kultūros Židinyje, visais balsais nutarė:

"VISI LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO, INC., NARIAI ĮSIJUNGIA Į NAUJAI ĮKURTA, NUO FEDERALINIŲ MOKESČIŲ ATLEISTA LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ."

Kadangi suvažiavime kai kurie nariai nedalyvavo, todėl suvažiavimas įpareigojo LKC, Inc., priimtą nutarimą paskelbti Darbininke, prašant visų tų, kurie suvažiavi- me nedalyvavo (asmeniškai ar per įgaliojimą), kad savo eventualų nesutikimą praneštų LKC, Inc., vadovybei iki 1983 m. gruodžio 31 d.

1984 m. sausio 1 d. visi LKF, Inc., nariai, nepa- nešę, kad jie nenori būti Lietuvos Kultūros Centro, Inc., nariais, bus laikomi LKC nariais.

Bostone lapkričio 20 paminėta Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė. Groja Berklee muzikos koledžijos trijo, vadovaujamas kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko. Nuotr. Algio Starinsko

BOSTONO ŽINIOS

Poezija ir "Šventieji dūmai"
Gruodžio 3 Tautinės S-gos namuose So. Bostone Kultūrinė Sibutvakarių rengimo komisija sušaukė Jono Rūtenio poezijos knygos "Šventieji dūmai" su- tiktuves.

Programą pradėjo rengimo komisijos pirm. inž. Edmundas Čibas. Rašytojas Stasys San- tvaras pradžioje kalbėjo bendrai apie lietuvių raštiją, pradėda- mas nuo pirmųjų raštų lietuvių kalba. Vėliau kalbėjo apie dr. Basanavičiaus redaguotą "Auš-

LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBO POBŪVIS

LMK Federacijos New Yorko klubas gruodžio 10, šeštadienį, 5 v. popiet Kultūros Židinio po- sėdžių menėje surengė uždara- kalėdinį pobūvį. Narės dalyvavo su savo vyrais. Vaisės buvo su- neštinės, klubo pirmininkė dr. Marijos Žukauskienės gerai su- planuotos.

Invokaciją sukalbėjo Tėv. L. Andriekus, OFM. Klubo pimi- ninkė Marija Žukauskienė visus pasveikino su šventėmis ir kvietė vaišintis, linksmai leisti laiką. Sveikinimo kalbas pa- sakė LB N.Y. apygardos pimi- ninkas A. Vakselis ir LMK Fede- racijos pirmininkė Marija No- reikiene, gi poetas Leonardas Andriekus, OFM, paskaitė kalėdinių eilių iš savo anksty- vesnių eilėraščių rinkinių. Pa- sveikino ir Sofija Kačinskienė, papasakojo apie gyvenimą Sun- ny Hills, Fla., prisiminė veiklą New Yorke, kur čia ilgai gyve- no. Gi aktorius Vitalis Žukaus- kas linksmai nuteikė humoristi- ne kalba. Pobūvis užsitęsė apie 3 val. ir praėjo jaukiuoje nuotai- koje.

Šios, ir kitos lietuviškos nau- jos knygos, lietuviškos muzi- kos plokštelės ir įvairūs suveni- rai gaunami Darbininko admi- nistracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ri" ir kitus to laiko rašytojus. Kalbėjo apie poeziją ir apie mūsų garsiuosius poetus kaip Maironį, Mykolaitį-Putiną, Joną Aistį ir kitus. Toliau kalbėjo apie Joną Rūtenį, trumpai supažindinda- mas su jo darbais ir kūryba, o taip pat ir apie jo naują poezijos knygą "Šventieji dū- mai".

Jonas Rūtenis paskaitė porą eilėraščių iš šios naujos knygos. Į šias sutiktuves buvo atvykę net ir iš toliau, o ypač iš Cape Cod, kur J. Rūtenis gyvena. Po visos programos buvo kavutė ir laisvai pašnekėjai.

Istorija — mokytoja

Radiojo valandos Laisvės Var- pas vedėjas Petras Viščinis, ryš- kindamas įvairius "Aušros" me- tų sukakties aspektus, savo programoj išklė "Aušros" pa- stangas sudominti lietuvių tau- tą savo ilga ir garbinga istori- ja. Jis nurodė, kad šia prasme "Aušros" raginimas sudarė vieną tų veiksmų, kurie sukėlė lietuvių tautinį atgimimą ir pri- vedė prie Lietuvos valstybės at- statymo. Kai dabar vėl įtemptai tenka kovoti dėl laisvės tėvų kraštui, senoji ir pastarųjų laikų mūsų tautos istorija yra stipry- bės šaltinis. O prof. Simas Su- ziedėlis savo kalboje pabrėžė, kad žmonės nėra pakankamai subrendę savo tautos gyvenimui, jei gerai nepažįsta praei- ties ir nesimoko iš jos. Todėl mokyti iš savo tautos istorijos ragino ne tik "Aušra", "Varpas", "Tevynės Sargas", bet tebeska- tina taip pat Lietuvos himnas, kuriame sakoma "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Mūsų tautos žadintojai sten- gėsi Lietuvos praeitį vaizduoti didvyrišką, žavią, patrauklią, kad žadintų savo tautos meilę. O istorija tampa mokytoja, kad praeitį tikriau pažįstame ir blai- viau ją vertiname, kai supranta- me, kas praeityje buvo gero, o kas blogo, kas dabar sektina ar ko vengtina. Istorija žadina meilę savajai tautai, įkvepia pa-

garbą buvusiems kovotojams, skatina aukotis dėl tautos gero, moko pažinti praeities klaidas ir jų nekartoti. Išeiviam savo tautos istorija padeda nepamesti ryšio su visa tauta, jos likimu ir siekimais, kurie kartu yra sie- kimai kiekvieno tautos nario, kur jis begyventų. Siekiant savo tautai šviesesnės ateities, be kitų uždavinių, mum yra pa- reiga savo tautos istoriją gerai pažinti ir mokytis iš jos.

"Aušros" dėmesys lietuvių kalbai

Lietuvių kalbos išskėlimui ir sustiprinimui didelės reikšmės turėjo "Aušra", kurios 100 metų sukaktį šiemet minime. Šiuo rei- kalu Laisvės Varpo gruodžio 4 d. programoje kalbėjo rašytojas Stasys Santvaras. Išklėjęs Jono Jablonskio, Kazimiero Būgos ir kitų pasisakymus apie lietuvių kalbą, o taip pat nurodęs, kaip lietuvių šviesuomenė buvo atsi- sakiusi savo gimtosios kalbos, kalbėtojas pabrėžė, kad "Auš- ros" dėmesys lietuvių kalbai turėjo didelės reikšmės jos iš- likimui ir sustiprėjimui.

BOSTONO RENGINIAI

Gruodžio 18 d. 4 val. L.M.F. Bostono klubo rengiamos kū- čios-kalėdinė vakaronė. Pro- gramą atliks kun. Vincas Val- kavičius, Norwoodo klebonas. Jis pagros smuiku ir padainuos, o Elen Rubin paskambins arfą. Rengėjos kviečia visus į šią vakaronę.

Gruodžio 31 d. 9 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos tradicinis Naujų Metų sutikimas. D-jos valdyba kviečia visus ir prašo užsisakyti stalus 10 asmenų iš anksto.

Kovo 5 d. atidaroma Elenos Vasyliūnienės dailės darbų pa- roda Cambridge Public Library. Paroda tęsis dvi savaites.

Balandžio 1 d. Minkų radiojo valandėlės 50 metų sukakties paminėti koncertas, o rugpjūčio 12 gegužinė-piknikas.

Gegužės 6 d. Motinos Dienos minėjimas. Rengia L.M.F. Bosto- no klubas.

Gegužės 13 d. 3 val. popiet First & Second Church salėje, 66 Marlborough St., Bostone rengiama poezijos ir muzikos popietė su poetu Stasiu Santva- ru ir pianistu Vytautu Bakšiu. Rengia LB Bostono apygardos valdyba.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broad- way, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paruodamas Dar- bininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadie- niais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV- FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

JURA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHCE, DOYLE, PLYATER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place, Boston, MA, TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA., TEL.: 617-599-8188. Musų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

Lietuvos vyčių Maspetho kuopa, kuri turi 325 narius, nuosirdžiai sveikina visus So. Kalėdų proga ir linki lai- mingų Naujųjų Metų.

VLADUI MISEVIČIUI

mirus Lietuvoje, reiškiau gilią užuojautą jo broliui Stasiui, gyv. Bergenfield, N.J., ir giminėms Lietuvoje.

Alfonsas Koncė

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinama, privačiai, saugiai, nemoka-
mal. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-
ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet
kurio laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj į-
traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrin-
mas, kad jūsų pinigai
procentus, leidžiamus įstatymų.
Dėl lengvo taupymo bū-
do per paštą skambinkit Mr.
Donahue 268-2500
arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
9:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

LKC, INC., TARYBA

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

SVEIKINAME!

Juozas ir Aleksandra Kazickai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdose ir linki laimingų ir sveikų Naujų Metų.

Joana ir Antanas Vaičiuliaičiai nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų šventės ir linki jiems laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių atvirukų skiria auką Darbininko spaudai.

Dr. Nijolė Bražėnaitė ir Renzo Paronetto su šeima nuoširdžiai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga per Darbininką.

Povilas Dargis, SLA prezidentas, gyvenęs Pittsburghe, Pa., buvo atvykęs savaitgaliui į New Yorką, į SLA centro raštinę ir gruodžio 12 lankėsi Darbininko administracijoje, kur įsigijo naujų plokštelių, taip pat apsilankė ir Darbininko redakcijoje.

Sofija Kačinskienė, aktorius Henriko Kačinsko žmona, gyvenanti Sunny Hills, Fla., sveičiavosi Bostone pas kompozitorių Jeronimą ir Eleną Kačinskus. Iš ten gruodžio 8 atvyko į New Yorką ir čia sveičiavosi pas Antaniną Reivytytę Middle Village, dalyvavo LMK Federacijos New Yorko klubo kalėdiniame pobūvyje, į Floridą išskrido gruodžio 13, antradienį.

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 17, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama G. Verdi opera "Ernani". Pagrindiniai solistai: Luciano Pavarotti, Leona Mitchell, Sherrill Milnes. Diriguoja James Lévine. Gruodžio 24, kitą šeštadienį, 1 val. popiet bus transliuojama Wagnerio opera "Tristan und Isolde".

Eglė Vainius, Real Estate pardavėja, dirba su R. T. Real Estate Agency, Inc., Bay Head, New Jersey. Tel. 295-9700 (namų tel. 295-8493). E. Vainienė priklauso prie South Monmouth ir Ocean County Multiple Listing Service. Įstaigų kreipiantis paminėti, kad norite būti E. Vainienės klientais.

Jurgis Klimas ir šeima, Bristol, Conn., vietoj kalėdinių kortelių siuntinėjimo per Darbininką sveikina savo draugus ir pažįstamus. Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Ina ir Pranas Gvildžiai sveikina gimines ir draugus švenčių proga ir skiria auką Darbininkui.

Marija ir Vaclovas Butkiai linki pažįstamiems ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujų Metų.

Algirdas ir Danutė Šilbajoriai sveikina visus gimines, pažįstamus ir artimuosius Šv. Kalėdų proga ir visiem linki laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja lietuviškai spaudai.

Danutė, Stasys, Ligija ir Stasys Jr. Būričiai visiem savo artimiesiems, draugam ir pažįstamiems linki malonių ir jaukių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Auką skiria Darbininkui paremti.

Rožė ir Vladas Bariai iš Bridgeport, Conn., sveikina savo draugus Šv. Kalėdų ir N. Metų švenčių proga, siūsdami auką Darbininkui.

G. Rožė Jasinskienė, So. Pasadena, Fla., savo draugam ir pažįstamiems linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kazys ir Simone Brazauskai iš Floridos sveikina savo draugus ir bičiulius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Visiems linki Dievo palaimos.

Danutė ir Kazys Krivickai, Clark Summit, Pa., sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki sveikatos ir laimės Naujuose Metuose.

Vincė Jonuskaitė-Zaunienė ir dukra Giedrė Zaunūtė Kalėdų švenčių proga sveikina savo pažįstamus, bičiulius ir linki kuo gražiausių, laimingiausių Naujų Metų. Ta proga vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui.

Irena ir Jonas Vilgaliai Kalėdų švenčių proga sveikina visus savo artimuosius, bičiulius ir pažįstamus ir linki laimingų Naujų Metų. Ta proga vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui.

Marina ir Zigmars Raulinaičiai sveikina savo mielus bičiulius ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui paremti.

Kazys ir Kastytis Jankūnai sveikina artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiem geros sveikatos ir sėkmės, ir vietoj atskirų sveikinimų skiria auką Darbininkui.

Antanas ir Aleksandra Masioniai, Fair Lawn, N.J., sveikina Šv. Kalėdų proga visus savo gimines, draugus ir pažįstamus ir linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Irena ir Mindaugas Jankauskai švenčių proga sveikina visus draugus ir pažįstamus ir vietoj atvirukų skiria auką lietuviškai spaudai.

Elena ir Ildefonsas Krasauskai linki savo draugams ir pažįstamiems linksmų Šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų 1984 metų.

Teresė ir Vytautas Trečiokai, Wethersfield, Conn., žiemos švenčių proga sveikina visus draugus, žemaičius, aukštaičius ir ypatingai suduvius.

Tadas Tallat-Kelpša, Cream Ridge, N.J., sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir N. Metų proga.

Petras ir Genovaitė Šlapeliai bei anūkas Andrius sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujų Metų.

Jurgis Sirusas, Flemington, N.J., savo giminiams, draugams ir pažįstamiems Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga linki daug geros sveikatos ir laimės ateities dienose.

Vita ir Vidmas Matusaičiai sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir N. Metų proga.

Elena ir Kęstutis Valiūnai Šv. Kalėdų proga sveikina visus draugus ir geros valios lietuvius ir lietuviškus labui!

Birutė ir Vytautas Kidoliai su šeima nuoširdžiai sveikina savo draugus ir pažįstamus per Darbininką ir linki visiem džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Zigmars Bacevičius sveikina gimines, draugus, pažįstamus ir linki giedrios, šventiškos nuotakos Šv. Kalėdose ir sėkmės Naujuose Metuose.

Juozas ir Monika Liubinskai sveikina savo pažįstamus, draugus bei artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Linki gražiausių švenčių ir laimingų 1984 metų.

Rasa ir Henrikas Miklai sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujaisiais 1984 metais. Vietoje sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui ir Kultūros Židiniui paremti.

Petras ir Algimantas Bručiai, St. Petersburg Beach, Fla., sveikina savo draugus, artimuosius ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir N. Metų proga.

Antanas ir Valerija Girmiai Šv. Kalėdų proga sveikina savo gimines ir bičiulius, linkėdami pajusti dieviškos meilės šilumą ir ja gyventi išsčius ateinančius metus.

Jonas K. Karys ir žmona Joana sveikina savo bičiulius bei arčiau pažįstamus lietuviškus žiemos švenčių proga, linkėdami visiem giedrių Kalėdų ir laimingų N. Metų. Nepajėgdami rašinėti kortelių, jiedu stambesne suma paremė lietuvišką spaudą.

Marija ir Vladas Židžiūnai, Cape Cod, Mass., sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoje asmeninių sveikinimų aukoja Darbininko spaudai paremti.

Janina ir Antanas Snieškai sveikina Tėvus Pranciškonus ir visus savo bičiulius Šv. Kalėdų proga. Laimingų Naujų Metų visiems!

Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo gimines, draugus, buv. mokinius, pažįstamus ir visus lietuviškus kultūros puoselėtojus. Mūsų spaudai skiria auką.

V. Gudienė su šeima sveikina savo draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujų Metų.

Stefa ir Vyt. Vaikučiai Šv. Kalėdų ir N. Metų proga sveikina artimuosius, draugus ir pažįstamus.

J. ir B. Šileikiai iš Floridos Kalėdų švenčių ir N. Metų proga sveikina draugus ir pažįstamus. Vietoj kortelių siunčia auką Darbininkui.

Uknevičių šeima sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir N. Metų proga. Vietoj asmeninių sveikinimų siunčia auką Darbininko spaudai paremti.

Dr. Aldona ir dr. Kajetonas Jannačiai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikina Darbininko redaktorių, administraciją, Tėvus Pranciškonus, organizacijų vadovus, draugus ir pažįstamus.

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 17, šį šeštadienį, skautų kūčios ir Perkūno choro kalėdinis pobūvis; gruodžio 18, sekmadienį, Brazaičio raštų išleidimo proga — paskaita "Brazaitis — literatūros mokslininkas". Po paskaitos — koncertas. Groja smuiku Julijus Veblaitis. Rengia Liet. Fronto Bičiuliai.

Skautų bendros kūčios rengiamos gruodžio 17, šį šeštadienį, 6 v.v. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Rengia vyr. skaučių židinys Vilija. Talkina skaučių Neringos tuntas ir skautų Taurų tuntas. Kviečiami visi skautai, jų tėveliai ir artimieji. Apie dalyvavimą iš anksto pranešti Aldonai Katinienei — 212 846-1210.

Lietuviškas kūčias rengia Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gruodžio 18, šį sekmadienį, 12 val. Apieškimo parapijos salėje. Dalyvaus ir parapijos choras. Įėjimo auką — 6 dol.

N.Y. vyrų choro Perkūnas kalėdinis pobūvis rengiamas Kultūros Židinio mažojoje salėje gruodžio 17, šį šeštadienį, 7:30 v.v. Kviečiami visi choro nariai dalyvauti su žmonomis. Kviečiami ir buvę choro nariai ir tie, kurie norėtų prisijungti prie choro.

Liet. Fronto Bičiulių suvažiavimas bus gruodžio 18, šį sekmadienį, Kultūros Židinyje. Rengia centro valdyba, susitarusi su New Yorko sambūriu. Kviečiami dalyvauti visi rytinio pakraščio sambūriai. Suvažiavimas prasidės 1 val. mišiomis pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišios aukojamos už veiklų frontininką dr. Bronių Radzivaną, kuris mirė prieš 5 metus. Darbo posėdžiai prasidės 2:30 v. popiet mažojoje salėje. Sambūriai padarys pranešimus apie savo veiklą. Taip pat pranešimus padarys ir centro valdyba. Po darbo posėdžio pertrauka iki 5 val. 5 val. — literatūrinė popietė su dr. Juozo Girmiaus paskaita — Prof. Juozas Brazaitis — literatūros mokslininkas. Po paskaitos — Juliaus Veblaičio smuiko koncertas. Akomponuoja Viktoras Ralys. Po visos programos — kavutė.

Kalėdinių kortelių tautiškais bei religiniais motyvais, su lietuviškais įrašais, galima gauti Darbininko administracijoje. 12 kortelių su persiuntimu 5 dol. Užsakyti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

Kun. Antanui Račkauskui, Ateinančiais metais sueina 50 metų kunigystės jubiliejus. Jam pagerbimas rengiamas gegužės 27. Prašoma tą dieną rezervuoti jo garbei. Rengia iš parapijos organizacijų sudarytas komitetas.

Šv. Kazimiero jubiliejinį metų komiteto posėdis šaukiamas gruodžio 17, šeštadienį, 1 v. popiet Liet. Religinės Šalpos įstaigoje. Šis komitetas yra centrinis, jam pirmininkauja Vytautas Volertas.

"Kovo Ketvirtoji", šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai paminėti romanas, parašytas laureato Jurgio Gliados, leidžiamas Darbininko. Paskutiniu metu prie knygos leidimo prisidėjo: 25 dol. dr. A. Damušis, Lockport, Ill., po 15 dol. A. Milaknis, Santa Monica, Calif., G. ir A. Sirutis, Santa Monica, Calif., 10 dol. G. Vasiliauskas, Lucerne Valley, Calif. Aukotojam nuoširdžiai dėkojame.

ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

Metinis New Yorko šaulių kuopos susirinkimas buvo gruodžio 10, Kultūros Židinyje. Padaryti valdybos veiklos pranešimai, kuopos garbės nariais išrinkti šaulys Vacys Butkys ir šaulys Kazys Bačasuskas.

Visais balsais perrinkta ta pati valdyba, kuriai pirmininkauja Kęstutis Miklas. Svarstydamai savo ateities veiklą, šauliai nori suburti daugiau narių į kuopą ir labiau išplėsti savo kultūrinę-visuomeninę veiklą.

Paroduodamas dviejų miegamųjų butas - condominium. Seminole, Fla. Gerame stovyje ir prie krautuvių-bankų, kur patogiu senesniem žmonem pasitarauti. Tel. 1-813-596-5438.

Darbininko kalendorius 1984 metams išsiuntinėtas visiem skaitytojams. Kas norėtų įsigyti daugiau egzempliorių, prašomi atsiųsti po 2 dol. išlaidom padengti. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Vietoj kalėdinių kortelių siuntinėjimo savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per Darbininką. Pridėdami auką Darbininkui, tuo pačiu stiprin site ir lietuvišką spaudą.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Gruodžio 18, sekmadienį, 5 v. popiet Kultūros Židinyje

Lietuvių Fronto Bičiuliai Brazaičio raštų išleidimo proga rengia

LITERATŪRINĖ POPIETĖ

DR. JUOZAS GIRNIUS kalbės tema "Juozas Brazaitis — literatūros mokslininkas"

Moderuoja VYTAUTAS VOLERTAS

Meninėje dalyje: smuikas — JULIUS VEBLAITIS akomponuoja muzikas VIKTORAS RALYS

Po programos — kavutė

Visi kviečiami atsilankyti

JAUNIMO ŠOKIAI

bus Kalėdų dieną, gruodžio 25, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

PLJ S-GOS NEW YORKO SKYRIUS

LIET. KAT. MOTERŲ SĄJUNGOS 29 KUOPA RUOŠIA

LIETUVISKAS KŪČIAS

gruodžio 18, sekmadienį, 12 val. Apieškimo parapijos salėje Dalyvauja parapijos choras Įeinant aukojama 6 dol.

KVIEČIAME SUTIKTI

NAUJUS METUS

SU

JINAI IR TRYS GINTARAI

LIETUVIŠKOJE ATMOSFEROJE

RENGIA LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

KULTŪROS ŽIDINYJE 361 HIGHLAND BLVD. 1983 M. GRUODŽIO 31 D. 8 V.V.

ŠALTI UŽKANDŽIAI KARŠTA VAKARIENĖ BARAS

Auką 20 dol. suaugusiems, 10 dol. jaunimui.

Stalus užsisakyti iki gruodžio mėn. 28 d. stalas 10 asmenų

Užsakymus priima: O. Raubienė — 849-9019 S. Liogys 441-4881 A. Marijošienė 1-516-883-9350

